

MIT VÁR AZ ÚJ ÉVTŐL?

Ilyenkor, az év első napjaiban sokszor elhangzik ez a kérdés. Szinte frázis-szerűen, mint a »hogya vagy«, »élsz még« és a többi megszokott beszédfordulat. Hogy mégsem válik frázisok módjára súlytalanná, tartalmatlanná, az annak köszönhető, hogy az évek — különösen manapság — sorról-sorra számos meglepetéssel, szenzációval gazdagítanak bennünket, hogy évről-évre, de hétről-hétre is változik, fejlődik az életünk s e változás kifejeződik az események egymáshoz kapcsolódó sűrű láncolatában is.

Mit vár az új évtől? — A kérdéssel ezúttal felsőoktatási intézményeink néhány oktatóját keresték föl a Szegedi Egyetem munkatársai, akik körkérdésekre a következő nyilatkozatokat adták.

Dr. Antalffy György rektor, egyetemi tanár, József Attila Tudományegyetem

— 1964-ben elsősorban a felsőoktatás módszertanát kell alapos tanulmányozásnak alávetni és kidolgozni. E módszertani kutatómunka során a levelezők legeredményesebb oktatási formáját megtalálni ugyancsak célunk, hiszen ezen hallgatók száma évről-évre nő. Az elmúlt években már kialakított tantervek és oktatási programok tartalmi végrehajtásán is fáradozni fogunk, hogy a megfelelően átdolgozott tananyag ideológiai és tudományos követelmények tekintetében is magasabb szintűvé váljon. Új feladatot jelent számunkra az új évben a szakbiológus-képzés megszervezése is.

— Egyetemünkön folyó tudományos munkának elsőrendű feladata az legyen az elkövetkező évben is, hogy a gyakorlati élethez számoló, a népgazdaságot szolgáló művek szülessenek. Ennek érdekében egy központi laboratóriumot akarnak létesíteni, ahol több tanszék kutatói együtt dolgozhatnak. Meg akarjuk valósítani a számítástechnikát is, ahol egy M-3-as típusú kibernetikai számológép segít majd a kutatók munkáját. A külföldi társegyetemekkel közösen végzett tudományos kutatómunka eredményei a jövőben egyre inkább realizálódnak, gyümölcsözőbbé

válnak. A tudományos diákkörök munkájától ugyan csak sok eredményt várunk továbbra is.

— Nevelőmunkánk során elsősorban azt szeretnénk elérni, hogy a kétszeresére emelt állami támogatásnak megfelelően a hallgatók munkafegyelme még jobban megszilárduljon. Az itt-ott fellépő káros nézetek ellen

a KISZ-szervezet segítségével tovább is folytatni fogjuk a harcot.

— Ahhoz, hogy oktató, tudományos és nevelőmunkánk még eredményesebbé váljék, egyetemünk bővítésére is szükség lenne, hiszen az elmúlt évek során mind több és több hallgató nyert felvételt, az egyetem viszont épületeket nem kapott.

Dr. Csukás István igazgató, főiskolai tanár, Tanárképző Főiskola

— Bizunk abban, hogy a 1964-65-ös tanévtől áttérve ismét a két szakos tanárképzésre, jobban képzett tanárokat adhatunk a magyar pedagógus-társadalomnak. Remélhető, hogy újabb átszervezés nem lesz egyhamar, és megtaláljuk azt az egyensúlyi állapotot, amely a főiskola életébe tartós lesz, és lehetővé teszi az eredményes tudományos kutató munkát és az elmélyültebb oktató-nevelő munkát egyaránt. A két szakra való áttérés előnyeit mind a tanulóknak, mind a tanároknak ki kell használni. Csökkenni fog a főiskolai tanárok kötelező óraszám, ami a főiskolák felsőoktatási intézményként való tényleges elismerését is jelenti egyben. 1964-ben remélhetőleg sikerül az új

emberekkel bővült oktatói kart összefogni, s közös pedagógiai, politikai és világnézeti egységű közösséggé kövülni.

— Öröndetesen fejlődött főiskolánk tudományos munkájának megszervezése. 1963-64-es tanévtől kezdődően Nagy István igazgató helyettes fogja össze a különböző területeken folyó kutatómunkát. Eddig többnyire a kutatás feltételeit teremtettük meg. Az új évben bizunk abban, hogy gyümölcsözőn fognak az eddigi beruházások. Az évenként kapott félmillió forint támogatást ezennél egyre inkább súlypontosan osztjuk szét. Azokat a kutatási területeket támogatjuk, amelyek tudnak is felmutatni eredményeket. Úgy véljük, az minőségű kutatásra való ösztönzést is jelent és a versényszellem kialakulásának lehetőségét hordozza magában az egyes tanszékek között így támasztott feszültség.

— Szeretnénk bekapcsolódni ELTE-en működő Felsőoktatási Kutató Csoport munkájába. Már eddig is születtek cikkek és doktori disszertációk a felsőoktatás módszertanának köréből. Szeretnénk ezeket a kísérle-

— A Szegedi Orvostudományi Egyetemre szép fejlődés vár az 1964-es évben mind az oktató-nevelő, mind a gyógyító munkát tekintve.

— Az egyetemi oktatási reform hatásának nálunk is minden szempontból, de különösen gyakorlati vonatkozásban kell megmutatkoznia az idei évben. Jelentős javulást várunk az évfolyamfelelősök munkájától, mivel ez az új rendszer a kezdeti nehézségeken már túl jutott.

— Az oktató, a tudományos és gyógyító munka fejlődése egyaránt anyagi lehetőségeink bővülésétől függ: új műszerekre van szükség, új épületekre. Kétségtelenül vannak lehetőségeink, csak az a kérdés, miképp tudjuk kiaknázni azokat. Nagyon vonatottan halad a szülészeti klinika bővítése, s még nem kezdtek meg az új fogklinikák építését. Szeretnénk, ha az 1964-es évben a Csongrád megyei Építőipari

Dr. Tóth Károly rektor, egyetemi tanár, Orvostudományi Egyetem

Vállalat jobb ütembe végezné a bővítési munkálatokat, hisz lemaradásukkal hátráltatják a gyógyító munkánkat is.

— Amint a napi sajtóból bárki értesülhetett, pályázatot írtunk ki egy új klinika tervezésére. Ebben az épületben majd a II. számú sebészeti- és az ideg-elmeklinika kerül elhelyezésre. Nagyon jó lenne, ha még a jövő évben újabb pályázatot hirdethetnénk az elméleti, tudományos és oktatási épületek bővítésének tervezésére.

— Munkánkat segíti a külföldi intézményekkel kialakított együttműködés. Az 1964-es évben baráti szerződést szeretnénk kötni a glasgowi orvosegyetemmel, kutatási és gyógyítási eredményeink cseréjére. Glasgowval személyi kapcsolataink is vannak, az ottani egyetem anatómiai intézetének professzora, Bacsich Pál szegedi származású. Tovább mélyítjük a kapcsolatainkat a bratislavai egyetemmel is. Bizkodva nézünk az 1964-es esztendő elé, s reméljük, hogy problémáink megoldódnak.

Dr. Nyíri Antal egyetemi tanár, JATE Magyar Nyelvtudományi Intézet

— Mit várók? Újat, jobbat! Vegyük a felsőoktatási reform megvalósítását elsőnek. E téren ugrásszerű fejlődést 1964-ben nem várunk, mert ennek eredményei azonnal nem mérhetők le. Azt azonban várom, hogy a reform alapjainak lerakása után, a kialakuló nyugodtabb légkörben tovább fejlődünk. Az eddig kialakított »reformkereteket« pedig megfelelő tartalommal megtöltjük, és ehhez mindenki a maga munkaterületén eredményesen hozzájárul. Bizom abban, hogy ez minőségi fejlődést fog eredményezni. Ezzel kapcsolatos az a javaslat-tervezetünk, hogy a jövőben felveendő magyar szakos hallgatóknál elsőrendű kívánalomnak számítson a kellő fokú helyesírási készséggel való rendelkezés.

— 1964-ben intézetünk oktatói közösen elkészítik a Münchener-kódex betűhű kiadását. Ennek a 15. századból való és a huszita mozgalommal kapcsolatos nyelvemlékek a kiadása a magyar nyelvtörténet és nyelv-tudomány nem csekély jelentőségű eseménye lesz. Tudományos munkánkat a fel-

sőbb szervek jelentős anyagi támogatásban részesítik.

— A felsőoktatási reform megköveteli az igényesebb oktató-nevelő tevékenységet. Ezt a mai létszámmal elérni nem lehet. Új oktatókkal kell megerősíteni intézetünket. Néhány éve Szegeden végzett tehetséges fiatalokra gondoltunk elsősorban. Az itt végzetek jól megállják helyüket, mint ezt a legutóbbi Országos Tudományos Diákköri Konferencián való szereplésünk is bizonyítja.

— Szeretném, ha 1964-től kezdve állandó munkaritmus alakulna ki az egyetemen, amit ad hoc dolgok nem zavarnának meg. Így jobban és hamarabb elérjük azt a magasabb szinten folyó oktató-nevelő munkát, amit várunk tőlünk, amit a reform jelent. Úgy érzem, a jelenlegi politikai légkör serkentően hat az alkotó munkára és lehetővé teszi mindazt, amit elmondtam. Végezetül néhány apró kívánságot említenék: a nyelv-szakos hallgatók minél több időt töltsenek abban az országban, amelynek nyelvét tanulják. Ne csak német lektorunk legyen!

Dr. Halász Előd egyetemi tanár, JATE Germán Nyelvek és Irodalmak Intézete

Az új évtől a Germán Nyelvek és Irodalmak Tanszéke is sokat vár. A várakozás azonban megnövekedett feladatkört is jelent. Az idegen nyelvi tanárképzés — csakúgy mint az idegen nyelvi tanítás — ma világszerte forrongás állapotában van. Ha számunkra az idegen nyelv tanítása nem közvetlen feladat is, bizonyos módszerbeli és technikai újítások mégis bizonyos haszonnal gyümölcsözteszhetők. Eppen ezért üdvözöljük örömmel a fonetika laboratórium felállítását, mely nemcsak az eredményeket hozhat és egyre megfoghatóbb eredményeket fog hozni, mentől inkább elsajátítják majd nyelvoktatónk használatának módszertanát. A laboratóriumra a fonetika kutatómunka mellett a magyar szakos tanárjelöltek szép és helyes magyar nyelvi kiejtésének kialakítása terén is fontos szerepet vár.

Az Idegen nyelvi tanszék fejlesztésének körébe tartozik az angol szakos tanár képzés bevezetése. A szak a Germán Nyelvek és Irodalmak tanszékén belül működne, s az előkészítő munka e téren megindult már. Remélhetjük, hogy tanárképzésünk 1964-ben ezzel a szakkal kiegészül, mert a Bölcsészeti Kar dékánja magáévá tette az ügyet s a kar, valamint az egyetem érdekeinek figyelembe vételével a hivatásos vonatkozásokon túl is körültekintően foglalkozik vele. Nem szabad azonban elfelejteni, hogy szervezeti szempontból egyelőre az alapkör lerakásáról van csak szó, más tekintetben pedig erre is vonatkozik az az általános érvényű tétel: egyetemünkön az angol szakos tanárképzés indul csak meg, de nem az angol nyelv tanítása, mely egyébként folyik az összes karon, csak hogy más igény-nyel és más célkitűzéssel.

Dr. Kedvessy György egyetemi tanár, Orvostudományi Egyetem

— Az egyetemi oktatási reform érinti a gyógyszerész képzést is. Az oktatás korszerűsítésének az 1964-es évben vetjük meg az alapjait. Elsősorban ezen a téren várunk jelentős javulást az új évben.

— Az oktató-nevelő munka természetesen kétoldalú, fejlődése nemcsak az egyetemről függ, hanem az egyetemi ifjúságtól is. Az új év akkor lesz eredményes, ha hallgatóink még az eddigi-

nél is nagyobb szorgalommal tanulnak és vesznek részt a tudományos munkában. De ehhez még hozzá kell tenni, hogy egyetemi életünk csak akkor nevezhető teljesnek, ha a társadalom közös erőfeszítéseiből szinten kiveszik részüket, helytállnak a mozgalmi és társadalmi munkában is éppúgy, mint a múlt évben.

— Szeretném, ha tovább bővülnének kapcsolataink a baráti országok társintézeteivel. Hisz a gyógyító-kutató munkának elengedhetetlen feltétele az elért eredmények, tapasztalatok kicserélése. Úgy érzem, jó úton haladunk ennek a megvalósításához, hisz éppen az év utolsó heteiben kötöttünk szerződést, a hallei egyetemmel. Ez is mutatja a kapcsolatok bővülését.

— Az 1963-as évben jelentősen javult az egyetemi hallgatók anyagi helyzete. A kormány ilyen irányú intézkedéseinek nem kizárólag hanem egy jobban képzett szociálpolitikai célja volt, értelmiség kinevelését segítik elő. Több komolyságot és igényesebb felkészülést várunk hallgatóinktól nemcsak a vizsgákon, hanem egész évben.

Dr. Mészáros Lajos docens, JATE Alkalmazott Kémiai Intézet

— Bizom abban, hogy a tudományos műszaki oktatásfejlesztéssel kapcsolatos munkaterületünk a vegyiparban devizaforintban is kifejezhető eredményeket hoz.

— Pizom abban is, hogy hallgatóink diplomamunka-eredményeiket az új évtől kezdődően működő üzemeinkben szentesítjük majd, valamint hogy a szovjet vegyipar fejlesztési terv a mi munkánkban is kiterjedtebb felhasználást jelent. Ezen kívül szeretném remélni, hogy munkánk segédeszköze, a magyar gyártmányok 1964-ben közelebb kerülnek a világszínvonalhoz, hogy a politikai

gazdaságban megfelelő tanításait a magyar műszaki fejlesztésre sokkal-sokkal termékenyebben alkalmazzák a soron következő népgazdasági tervek jó és ésszerű megvalósításának érdekében.

— Remélem, az új évben sem kell csalódnunk hallgatóinkban, akiket továbbra is érdekelnék az általunk megvalósított technikai eredmények és végezetül erősen bizom abban is, hogy városunk tovább bővül, fejlődik, idegenforgalma jelentősebbé válik, a kirakatok tetszetősebbek lesznek és mindennapi életünk napról-napra kényelmesebbé és szebbé válik...

Dr. Karácsonyi Béla docens, JATE Magyar Történelmi Intézet

— Az elmúlt évek során az egyetemi tudományos munka kérdése került előtérbe és eközben kissé háttérbe szorultak az oktató-nevelő munka problémái. 1964-ben végre meg kell találni a kettő közötti egyensúlyt. Ugyanígy a reform során főleg szervezési kérdéseket oldottunk meg eddig, amelyeken nagyon fontosak voltak, de most már a felsőoktatási reform tartalmi kérdései legyenek napirenden.

— Ebben a tanévben a kormányintézkedés következtében jelentősen megjavult az egyetemi hallgatók anyagi helyzete. Ennek az intézkedésnek nem kizárólag szociálpolitikai célja volt, hanem egy távolabbi cél, egy jobban képzett értelmiség kinevelését kell elősegítenie. Több komolyságot és igényesebb felkészülést várunk hallgatóinktól nemcsak a vizsgákon, hanem egész évben.

— Az utóbbi években bővebb egyetemfejlesztésnek voltunk tanúi. Kiepültek a tanszékek. Intenzívebb, eredményesebb oktatói munkára törekszünk. Eközben valamiről azonban megfelledeztünk. A tanszékvezetők, az előadó

gárda vezetőinek és a hallgatóknak a vizsgálaton túl való találkozásáról egy-egy szeminaryumi foglalkozás keretei között. Nemcsak a hallgatóknak jelentene ez élmény és tudástöbblet!

— Évről-évre szaporodnak a levelező hallgatók és egyre többen kapnak így diplomát, ami egyenértékű a nappali tagozaton szerzettel. Viszont nem azonos a kétféle módon szerzett tudás mennyisége és minősége. Legtöbb kifogás a levelezők kötelező olvasmány ismerete ellen lehet hallani és tapasztalni. Azzal védekeznek, hogy nem kapták meg, amit el kellett olvasni. Végre meg kellene szervezni országosan, hogy jegyzeteken túl szövegyűjteményeket is adjanak ezek kezébe.

— Ha lehet kérnék is valamit az új évtől, 1964-től. Ne legyen emeletépítés az Ady-téri épületre, hanem abból a pénzből, amit erre szánnak építsenek a sportpálya helyére új és korszerű épületet. A jogi-kari emeletépítéssel járó zűrzavart és kavargást nagyon megcsinálta az ottani oktatás.

Dr. Vajda László főiskolai tanár, Tanárképző Főiskola

— Sokat beszélünk mostanában a felsőoktatási reformról, de egyik feltételéről — a tanár és a diák helyes viszonyáról — azonban nem eszünk szó. Meggyőződésem, hogy az irodalom ürügyén az élet minden lényeges problémájáról szót ejthetünk, s mi tanárok a diákokkal olyan intim közelségbe kerülhetünk, amely szituációban a nevelés hatékonysága elérheti a maximális fokot is. Ezáltal a reform-követelmények is intenzívebben valósulhatnak meg. 1964-ben ennek a vázolt tanár-diák vi-

szonyának a kimunkálásán az a hallgatókat érdeklő problémákkal. Szinvalonálnak tartom az irodalmi rovatot. Néhány költőre magam is felfigyeltem, akiknek érdemes írni. Névszerint: Kelemen János, Veress Miklós, Rigó Béla és Szepesi Attilára gondolok. Nem ártana, ha rendszeresen az ismeretterjesztő részt és az újság terjesztését szervezeteiben végeznék... Örülök, ha az előadó és hallgató viszonyáról vitát indítana a lap.

— Bizonyos vagyok abban, hogy a jelenlegi három szakról a két szakra való visszatérés is, az oktatás minőségének javulását eredményezi. Valljuk be, hogy ez eddig a hallgatók a tanulás rovására szórakozhattak csak, annyi volt az elfoglaltságuk, csak kevés akadt, aki a tanulást részesítette előnyben, ami fiatalokról léven szó, nem is halálos bűn.

— A SZEGEDI EGYETEM-től azt várom, hogy a jövő évben többet foglalkoz-